

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Mediji in informacije

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 98/07

18. december 2007

Sodba Sodišča v zadevi C-341/05

Laval un Partneri Ltd proti Svenska Byggnadsarbetareförbundet in drugim

SODIŠČE SE IZREČE O SKLADNOSTI S PRAVOM SKUPNOSTI KOLEKTIVNEGA UKREPA, S KATERIM SINDIKAT SKUŠA PRISILITI TUJEGA IZVAJALCA STORITEV, DA ZAČNE POGAJANJE O URNIH POSTAVKAH TER DA PRISTOPI H KOLEKTIVNI POGODBI

Tak kolektivni ukrep v obliki blokade gradbišč pomeni omejitev svobode opravljanja storitev, ki je v obravnavanem primeru ni mogoče utemeljiti s ciljem varstva delavcev v splošnem interesu

Direktiva 96/71 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev¹ predvideva, da se zajamčeni pogoji dela delavcem, napotenim v državo članico gostiteljico, določijo v zakonskih in drugih predpisih ter/ali, v sektorju gradbeništva, v splošno zavezujočih kolektivnih pogodbah ali arbitražnih odločbah.

Švedski zakon o napotitvi delavcev na delo predpisuje pogoje dela in zaposlitve za področja, ki so naštet v Direktivi 96/71, z izjemo minimalne plače. Zakon ne vsebuje določb o plačilih, ki jih na Švedskem tradicionalno določajo socialni partnerji s kolektivnimi pogajanja. Švedsko pravo sindikatom pod določenimi pogoji dovoljuje izvajanje kolektivnih ukrepov s ciljem prisiliti vse delodajalce, da začnejo pogajanje o urnih postavkah ter da pristopijo h kolektivni pogodbi.

Latvijska družba Laval un Partneri Ltd je maja 2004 napotila latvijske delavce na gradbena dela na Švedsko. Dela je opravljala hčerinska družba, imenovana L&P Baltic Bygg AB. Ta dela so obsegala obnovo in povečanje šolske ustanove v mestu Vaxholm.

Junija 2004 so družbi Laval in Baltic Bygg na eni in švedski sindikat delavcev gradbenega sektorja in javnih del Svenska Byggnadsarbetareförbundet na drugi strani, začeli pogajanja za določitev urne postavke napotenih delavcev in za pristop družbe Laval h kolektivni pogodbi za gradbeništvo. Kljub temu dogovora ni bilo mogoče skleniti. Družba Laval je septembra in oktobra podpisala kolektivne pogodbe z latvijskim sindikatom za gradbeništvo, ki je vključeval 65 % napotenih delavcev.

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL 1997, L 18, str. 1).

Byggnadsarbetareförbundet je 2. novembra 2004 pričel s kolektivnimi ukrepi v obliki blokade na vseh Lavalovih gradbiščih na Švedskem. Švedski sindikat elektroinstalacijskih delavcev se je iz solidarnosti pridružil protestu, kar je preprečilo, da bi elektroinstalacijski delavci opravljali storitve za družbo Laval. Med zaposlenimi v družbi Laval ni bilo nobenega člana teh sindikatov. Po tem ko so bila za nekaj časa prekinjena dela na gradbišču, je Baltic Bygg napovedal stečaj in napoteni delavci so se vrnil v Latvijo.

Družba Laval je pri Arbetsdomstolen vložila tožbo med drugim v zvezi z zakonitostjo kolektivnih ukrepov in za povrnitev utrpjene škode, to sodišče pa je Sodišču Evropskih skupnosti v predhodno odločanje predložilo vprašanje, ali so takšni kolektivni ukrepi sindikatov v opisanih okoliščinah v nasprotju s pravom Skupnosti.

Sodišče najprej ugotovi, da Direktiva 96/71 ne omogoča državi članici gostiteljici, da izvedbo storitev na svojem ozemlju pogojuje z upoštevanjem pogojev za delo in zaposlitev, ki presegajo prisilne predpise glede minimalne zaščite. Glede zadev iz Direktive 96/71, ta izrecno določa stopnjo zaščite, ki jih morajo podjetja s sedežem v drugi državi članici zagotavljati v državi članici gostiteljici delavcem, napoteni na ozemlje slednje države.

Nato Sodišče priznava, da je **pravico do kolektivnega ukrepa treba priznati kot temeljno pravico**, ki je sestavni del splošnih načel prava Skupnosti, katerega spoštovanje zagotavlja Sodišče, vendar je izvajanje te pravice podvrženo določenim omejitvam. **Temeljni značaj**, ki se navezuje na pravico do kolektivnega ukrepa, **pa ni tak, da zaradi tega tak ukrep**, usmerjen proti podjetju s sedežem v drugi državi članici, ki napotuje delavce v okviru čezmejnega opravljanja storitev, **ne bi spadal na področje uporabe prava Skupnosti**.

V obravnavanem primeru Sodišče ugotavlja, da lahko **pravica sindikalnih organizacij države članice do izvedbe kolektivnih ukrepov**, na podlagi katerih se lahko podjetja s sedežem v drugi državi članici čutijo prisiljena za nedoločen čas pogajati, da bi se seznanila z minimalno urno postavko, in pristopiti h kolektivni pogodbi, katere določbe presegajo minimalno varstvo, ki ga zagotavlja Direktiva 96/71, **povzroči, da je izvajanje gradbenih del na švedskem ozemlju za ta podjetja manj privlačno, celo težje, in zato predstavlja omejitev svobode opravljanja storitev**.

Omejitev svobode opravljanja storitev je mogoče utemeljiti le, če se z njo zasleduje legitimen cilj, ki je združljiv s Pogodbo, in jo upravičujejo nujni razlogi v splošnem interesu, če v takem primeru lahko zagotovi zasledovani cilj in ne presega tega, kar je nujno potrebno za dosego tega cilja.

V zvezi s tem Sodišče poudarja, da je lahko **pravica do kolektivnega ukrepa, katerega cilj je varstvo delavcev** države gostiteljice pred morebitnim socialnim dampingom, tak nujni razlog v splošnem interesu. V teh okoliščinah **blokada** na gradbiščih, ki jo začne sindikalna organizacija države članice gostiteljice in katere namen je načelno zagotoviti delavcem, napoteni v okviru čezmejnega opravljanja storitev, pogoje za delo in zaposlitev na določeni ravni, spada pod **cilj varstva delavcev**.

Vendar glede posebnih obveznosti, povezanih s pristopom h kolektivni pogodbi za gradbeništvo, h kateremu skušajo sindikalne organizacije s kolektivnim ukrepom prisiliti podjetja s sedežem v drugih državah članicah, **ovire, ki je posledica tega ukrepa, ni mogoče utemeljiti s tem ciljem**. Glede delavcev, napoteni v okviru opravljanja mednarodnih storitev, **mora njihov delodajalec zaradi učinka usklajevanja, ki je bilo izvedeno z Direktivo 96/71, upoštevati jedro prisilnih predpisov glede minimalne zaščite** v državi članici gostiteljici.

Glede **pogajanja v zvezi s plačami**, h kateremu naj bi sindikalne organizacije s kolektivnim ukrepom prisilile podjetja s sedežem v drugi državi članici, ki začasno napotijo delavce na njihovo ozemlje, Sodišče poudarja, da **pravo Skupnosti ne prepoveduje državam članicam, da taka podjetja z ustreznimi sredstvi prisilijo k spoštovanju njihovih pravil glede minimalne plače**.

Vendar **kolektivnih ukrepov ni mogoče utemeljiti s ciljem varstva delavcev v splošnem interesu, ker pogajanje glede plač**, h kateremu skušajo prisiliti podjetja s sedežem v drugi državi članici, **sodi v nacionalni kontekst, v katerem ni nobenih določb**, ki bi bile dovolj natančne in dostopne, da ne bi bilo zaradi njih v praksi podjetju nemogoče ali izredno težko ugotoviti, kakšne so njegove obveznosti, ki jih mora spoštovati glede minimalne plače.

Nazadnje Sodišče ugotavlja, da nacionalna zakonodaja, ki ne upošteva kolektivnih pogodb – ne glede na njihovo vsebino -, ki že zavezujejo podjetja, ki napotujejo delavce na Švedsko, v državi članici, v kateri imajo sedež, ustvarja diskriminacijo teh podjetij, če jih obravnava enako kot nacionalna podjetja, ki niso sklenila kolektivne pogodbe.

Iz Pogodbe pa izhaja, da so lahko taka diskriminatorna pravila utemeljena le na podlagi javnega reda, javne varnosti in javnega zdravja.

Namen uporabe te zakonodaje za tuja podjetja, ki jih zavezujejo kolektivne pogodbe, za katere ne velja neposredno švedsko pravo, je, prvič, omogočiti sindikalnim organizacijam, da ukrepajo, da bi vsi delodajalci, ki so prisotni na švedskem trgu dela, uporabljali plače in druge pogoje dela, ki ustrezajo tistim, ki so običajni na Švedskem, in drugič, ustvariti stanje lojalne konkurence z enakimi pogoji med švedskimi delodajalci in podjetniki, ki pridejo iz drugih držav članic.

Ker nobeno od teh razmišljanj ne sodi med razloge javnega reda, javne varnosti in javnega zdravja, je treba ugotoviti, da take diskriminacije ni mogoče utemeljiti.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Razpoložljive jezikovne različice: vse

Celotno besedilo sodbe je na voljo tudi na spletni strani Sodišča.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SL&Submit=rechercher&numaff=C-341/05>

Običajno je na voljo po 12. uri po srednjeevropskem času na dan razglasitve.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Ireneusza Kolowco.

Tel. (00352) 4303 2793, faks (00352) 4303 20530

Slike razglasitve sodbe so na voljo na EbS "Europe by Satellite"

Evropska komisija, Generalni direktorat za informiranje

L - 2920 Luksemburg, tel. 00 352 4301 35177, faks 00 352 4301 35249,

ali B-1049 Bruselj, tel. 00 32 2 2964106, faks 00 32 2 2965956